

Συστήματα κατάρτισης δικηγόρων στην ΕΕ

Ιταλία

Φορέας που υπέβαλε πληροφορίες: Scuola Superiore dell'Avvocatura

Απρίλιος 2014

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ στην Ιταλία

1. Πρόσβαση στο επάγγελμα

Τριτοβάθμια/πανεπιστημιακή εκπαίδευση	ΝΑΙ
Υποχρεωτικό πτυχίο νομικής	ΝΑΙ
Στάδια για την απόκτηση της ιδιότητας του δικηγόρου:	<ul style="list-style-type: none"> • Εγγραφή στον δικηγορικό σύλλογο • Κρατικές εξετάσεις • Ολοκλήρωση περιόδου προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα
Εναλλακτικές οδοί πρόσβασης στο επάγγελμα:	<p>ΝΑΙ, υπάρχουν εναλλακτικές οδοί πρόσβασης από άλλα επαγγέλματα.</p> <p>Δικαστές, νομικοί σύμβουλοι του κράτους και ακαδημαϊκοί μπορούν να εγγραφούν ως δικηγόροι (άρθρο 2 του νόμου αριθ. 247/12)</p>

2. Κατάρτιση κατά την περίοδο προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα

Προβλέπεται περίοδος προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα;	ΝΑΙ	Νόμος αριθ. 247 της 31.12.2012 (άρθρο 41 παράγραφος 5) (Nuova disciplina dell'ordinamento della professione forense – Legge 31 Dicembre 2012, N.247)
Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	Καθορισμένη διάρκεια: 18 μήνες
Τύποι αρμόδιων δομών		<ul style="list-style-type: none"> • Δικηγορικός σύλλογος

για την οργάνωση της εισαγωγικής κατάρτισης	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδιωτικοί πάροχοι κατάρτισης • Ιδιωτικοί πάροχοι κατάρτισης διαπιστευμένοι από τον δικηγορικό σύλλογο • Πανεπιστήμια • Ακαδημίες δικηγόρων και δομές κατάρτισης που συστήνει ο δικηγορικός σύλλογος
Μορφή εισαγωγικής κατάρτισης	Πρακτική άσκηση υπό την επίβλεψη του δικηγορικού συλλόγου
Εισαγωγικές εξετάσεις / έλεγχος πριν από την περίοδο προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα	ΝΑΙ <ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος/επαλήθευση διπλώματος
Καθορισμένο πρόγραμμα σπουδών κατά την περίοδο προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα	<p>Δεν υπάρχει καθορισμένο πρόγραμμα σπουδών.</p> <p>Δεν υπάρχουν απαιτήσεις όσον αφορά το δίκαιο της ΕΕ και τη γλωσσική κατάρτιση.</p> <p>Δεν υπάρχουν διαφορετικά στάδια ανάλογα με το θέμα ή τη μέθοδο.</p>
Αξιολόγηση/εξετάσεις μετά την περίοδο προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα	ΟΧΙ <p>Όταν τεθεί σε ισχύ η μεταρρύθμιση του επαγγελματικού δικαίου την 1.1.2015, η προθεσμία αξιολόγησης της ολοκληρωθείσας περιόδου προετοιμασίας για την είσοδο στο επάγγελμα θα είναι 6 έτη. Εντός αυτής της προθεσμίας ο υποψήφιος πρέπει να υποβληθεί επιτυχώς στις κρατικές εξετάσεις.</p> <p>Έξι μήνες μετά την εγγραφή του ως ασκούμενου δικηγόρου, ο υποψήφιος μπορεί να ζητήσει δικαιώματα παράστασης (σε περιορισμένες υποθέσεις) για λογαριασμό του δικηγόρου που τον επιβλέπει («<i>praticante abilitato</i>» – εξουσιοδοτημένος ασκούμενος).</p> <p>Μετά τη λήξη περιόδου 6 ετών από την εγγραφή του ως «εξουσιοδοτημένου ασκούμενου», ο υποψήφιος διαγράφεται αυτομάτως από το μητρώο δικηγόρων εάν δεν υποβληθεί επιτυχώς στις κρατικές εξετάσεις. Συνολικά, η προθεσμία για την απόκτηση της</p>

		<p>ιδιότητας του δικηγόρου είναι 6 έτη.</p> <p>Ωστόσο, η διαγραφή από το μητρώο ασκουμένων δεν εμποδίζει τον υποψήφιο να ζητήσει νέα εγγραφή, η οποία υποβάλλεται σε αξιολόγηση από τον αρμόδιο δικηγορικό σύλλογο.</p>
3. Σύστημα συνεχούς κατάρτισης		
Διαφοροποίηση μεταξύ συνεχούς κατάρτισης/κατάρτισης εξειδίκευσης		ΝΑΙ, από την 1/1/2015 (βλ. κατωτέρω)
Υποχρεώσεις όσον αφορά τη συνεχή κατάρτιση	ΝΑΙ	<p><u>Νομική βάση μετά την 1.1.2015:</u></p> <p>Μεταρρυθμιστικός νόμος αριθ. 247/12 (άρθρο 11) – Η συνεχής κατάρτιση θα καταστεί υποχρεωτική</p> <ul style="list-style-type: none"> Υποχρεώσεις κατάρτισης, όπως προβλέπονται στην κρατική νομοθεσία. Υποχρεώσεις κατάρτισης, όπως αναφέρονται στον εσωτερικό κανονισμό του δικηγορικού συλλόγου/της νομικής εταιρείας.
Υποχρεώσεις όσον αφορά την κατάρτιση εξειδίκευσης	ΝΑΙ	<p><u>Νομική βάση:</u></p> <p>Η κατάρτιση εξειδίκευσης ρυθμίζεται από τον κρατικό νόμο αριθ. 247/12, άρθρο 9.</p> <ul style="list-style-type: none"> Υποχρεώσεις κατάρτισης εξειδίκευσης, όπως προβλέπονται στην κρατική νομοθεσία. Υποχρεώσεις κατάρτισης εξειδίκευσης, όπως προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του δικηγορικού συλλόγου/της νομικής εταιρείας.
Υποχρεώσεις όσον αφορά την εκμάθηση ξένων γλωσσών		Καμία υποχρέωση
Υποχρεώσεις όσον αφορά περιεχόμενο σχετικό με το δίκαιο της ΕΕ σε σχέση με τη συνεχή κατάρτιση/κατάρτιση εξειδίκευσης	ΟΧΙ	

4. Συστήματα διαπίστευσης και πάροχοι κατάρτισης

Δυνατότητα διαπίστευσης	ΝΑΙ	Νομική βάση (από την 1.1.2015): Άρθρα 9, 11 του νόμου αριθ. 247/12
Αριθμός παρόχων κατάρτισης οι οποίοι προσφέρουν δραστηριότητες συνεχούς κατάρτισης	Περισσότεροι από 50 πάροχοι κατάρτισης	
Τύπος παρόχων κατάρτισης οι οποίοι αναπτύσσουν διαπιστευμένες δραστηριότητες συνεχούς κατάρτισης	<ul style="list-style-type: none"> • Δικηγορικός σύλλογος • Φορέας τον οποίο διαχειρίζεται ή έχει συστήσει ο δικηγορικός σύλλογος (συμπεριλαμβανομένων νομικών κέντρων ή τοπικών συναθροίσεων δικηγόρων). • Διαπιστευμένος ιδιωτικός εμπορικός πάροχος κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων δικηγορικών εταιρειών) • Διαπιστευμένος ιδιωτικός ή δημόσιος μη κερδοσκοπικός πάροχος κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων πανεπιστημίων, ινστιτούτων) • Μη διαπιστευμένος ιδιωτικός εμπορικός πάροχος κατάρτισης • Μη διαπιστευμένος ιδιωτικός ή δημόσιος μη κερδοσκοπικός πάροχος κατάρτισης 	
Αριθμός παρόχων κατάρτισης οι οποίοι οργανώνουν δραστηριότητες κατάρτισης προετοιμασίας για την εξειδίκευση	Περισσότεροι από 50 πάροχοι κατάρτισης	
Τύπος παρόχων κατάρτισης οι οποίοι αναπτύσσουν διαπιστευμένες δραστηριότητες κατάρτισης προετοιμασίας για την εξειδίκευση	<ul style="list-style-type: none"> • Δικηγορικός σύλλογος • Φορέας τον οποίο διαχειρίζεται ή έχει συστήσει ο δικηγορικός σύλλογος (συμπεριλαμβανομένων νομικών κέντρων ή τοπικών συναθροίσεων δικηγόρων). • Διαπιστευμένος ιδιωτικός εμπορικός πάροχος κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων δικηγορικών εταιρειών) • Διαπιστευμένος ιδιωτικός ή δημόσιος μη 	

	<p>κερδοσκοπικός πάροχος κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων πανεπιστημίων, ινστιτούτων)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μη διαπιστευμένος ιδιωτικός εμπορικός πάροχος κατάρτισης • Μη διαπιστευμένος ιδιωτικός ή δημόσιος μη κερδοσκοπικός πάροχος κατάρτισης
Δραστηριότητες και μέθοδοι	
<p>Τύπος αποδεκτών δραστηριοτήτων κατάρτισης στο πλαίσιο των υποχρεώσεων συνεχούς κατάρτισης ή κατάρτισης εξειδίκευσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε διά ζώσης συνεδρίες κατάρτισης • Ολοκλήρωση συνεδριών κατάρτισης εξ αποστάσεως • Ολοκλήρωση διδακτικών ενοτήτων ηλεκτρονικής μάθησης • Παρακολούθηση σεμιναρίου μέσω διαδικτύου • Ολοκλήρωση δραστηριοτήτων μάθησης μεικτού τύπου • Συμμετοχή σε συνέδρια κατάρτισης • Συμμετοχή σε δραστηριότητες κατάρτισης ως εκπαιδευτής ή διδασκων • Συγγραφή/δημοσίευση • Δραστηριότητες αυτοκατάρτισης με πρωτοβουλία του δικηγόρου υπό την επίβλεψη του δικηγορικού συλλόγου <p>Συμμετοχή σε δραστηριότητες κατάρτισης σε άλλα κράτη μέλη:</p> <p>Ναι, οι υποχρεώσεις κατάρτισης μπορούν να εκπληρωθούν μέσω συμμετοχής σε δραστηριότητες κατάρτισης σε άλλο κράτος μέλος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξαρτάται από τη διαπίστευση της δραστηριότητας στο κράτος μέλος του συμμετέχοντος πριν από τη συμμετοχή. • Εξαρτάται από τη διαπίστευση της δραστηριότητας στο κράτος μέλος του συμμετέχοντος μετά τη συμμετοχή.

5. Εποπτεία δραστηριοτήτων κατάρτισης

Φορείς εποπτείας των δραστηριοτήτων συνεχούς κατάρτισης	ΝΑΙ	Οι δραστηριότητες συνεχούς κατάρτισης εποπτεύονται από τον δικηγορικό σύλλογο .
Διαδικασία εποπτείας		<p>Η διαδικασία εποπτείας περιλαμβάνει την αξιολόγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • της ποιότητας του περιεχομένου • της ποιότητας των μεθόδων κατάρτισης <p>Τρόπος εκπλήρωσης των έγγραφων προϋποθέσεων του δικηγορικού συλλόγου</p>
Φορείς εποπτείας των δραστηριοτήτων κατάρτισης με στόχο την εξειδίκευση	ΝΑΙ	Ο δικηγορικός σύλλογος. Ωστόσο, ο νόμος σχετικά με την κατάρτιση εξειδίκευσης δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ.

6. Εθνική μεταρρύθμιση του συστήματος κατάρτισης

Προβλεπόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος κατάρτισης

Η μεταρρύθμιση του επαγγελματικού νόμου ([νόμος αριθ. 247 της 31.12.2012 – Nuova disciplina dell'ordinamento della professione forense](#)) θα τεθεί σε ισχύ ακόμη και για τις δραστηριότητες κατάρτισης (**pratica forense**, πρακτική άσκηση δικηγόρου) την **1η Ιανουαρίου 2015** (κανονισμοί οι οποίοι πρόκειται να θεσπιστούν έως τις 2 Φεβρουαρίου 2014). Η διάρκεια της περιόδου κατάρτισης είναι επί του παρόντος **24 μήνες**, αλλά θα μειωθεί σε **18 μήνες** όταν τεθεί σε ισχύ το νέο σύστημα.

Κατάρτιση στο δίκαιο της ΕΕ

Δεν υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες στο παρόν στάδιο· εκφράζεται η ελπίδα ότι θα υπάρχουν διατάξεις σχετικά με την κατάρτιση στο δίκαιο της ΕΕ.

Πηγή: Πιλοτικό πρόγραμμα - Ευρωπαϊκή Δικαστική Κατάρτιση: «Παρτίδα 2 – Μελέτη σχετικά με την παρούσα κατάσταση όσον αφορά την κατάρτιση των δικηγόρων στο δίκαιο της ΕΕ», που εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CCBE) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (EIPA)